

POT DO FRATURNA*

• • •

Hoditi po tvoji cesti,
morda pa si ti, steza, ki hodiš v meni,
in ti si človeško bitje,
jaz pa le pot, le cesta.

Le glej, kako si celovita,
kako lepo si grajena in zoblikovana
v vseh svojih delih.

In ko te srečam, se mi zdi, da živiš,
ker mi prihajaš vsa radostna naproti,
ali ko te tepe dež in stojiš nepremično
s kravami, ne da bi si poiskala zavetje,
in voda že klepetavo klokota,
da se spremeniš v potoček.

• • •

Kako ti je bila vseč ta hišica, ljubezen
moja, kako neznansko ti je bila vseč;
saj res, ko si nanjo mislila, si vedno
pravila: »to je moj dom, moj dom«.

Samevala je na bregu griča
pred čudovitimi gorami,
obdajal jo je vrt z jablanami
in drugimi drevesci.

Oh, draga, v potresu svojega življenja
med tolikimi kot sredi hudournika,
prav ta hiša, ki je trajala tako malo,
se ti je zdela, ko da pljuje po spokojno
mirnem morju, vedrem in sinjem kot nebo.

* Fraturno je jezerce med hribi Sabine

• • •

Predraga, bili smo pri Fraternu
 in posedevali na obrežju,
 ko smo na vsem lepem zaslišali šum
 med trstičjem, kaj pa je to? Raček!
 O moja draga, ko bi ga videla,
 naravnost obsula bi ga s poljubi.
 Želela bi ga vzeti v roke
 in pobožati njegovo perje.
 Bil je sam v jezercu, brez mame,
 kako čudno, tudi brez bratcev,
 Kdo ga je prinesel sem?
 Odkod je prišel?
 Kje je bil njegov dom?
 Hotel sem se mu približati,
 a je pri priči zbežal
 in se potuhnil med trstičje.
 Potem, čez čas, se je spet prikazal
 in glej, zaplaval je na sredo jezera,
 kako dobro in zložno je plaval,
 ko bi ga, predraga, videla!
 gnani od ene same misli,
 da bi priplaval na drugi breg.

• • •

Dragi mali raček,
 zdaj je noč in ti si zaspal,
 poiskal si si mesto, ne vem, na vodi ali po tleh na
 bregu, morda si se skrili med trsje, med suho listje.
 Zatisnil si oči, mali srček,
 videl si, kako prihaja večer, svetloba je
 postajala najprej rožnata, nato je nastala tema,
 zavel je sunek vetra, si ga slišal?
 In glej, vse naokrog je postalo črno.
 začutil si hlad kamenja na bregu,
 nekaj te je preplašilo, ne vem kaj,
 potem pa si se igral z listom,
 hotel si ga s kljunom potopiti v vodi.
 Roke moje ljubezni so bile daleč od tvojega perja,
 ni te mogla videti, ni te mogla poljubiti,
 sladko spanje ti je vseeno lezlo na oči
 in si zadremal,
 ne vem, če na vodi ali po tleh na bregu.

Iz cikla OČE IN SIN

Ta svet je morda večer
in mi ne umremo nikoli,
vedno sami, vedno smo skupaj,
vsi skupaj in se držimo za roko.
Tako boš tudi ti Giovanni prišel na moj grob
in tiho govoril in se razjokal
kot sem prišel danes jaz
na očetov grob.
Skupaj bova in se nekaj časa
pomenkovala, sonce pa bo na nebu sijalo.
Ti ne boš sploh opazil med pogovorom,
da držim roko na tvoji rami
in da te včasih – tudi tega ne boš opazil –
stisnem k sebi.

• • •

»Veš, ata, ne vem, kako naj pridem do denarja,
tri otroke imam in ne zaslužim dovolj
da jih vzdržujem.« »Doslej ti je krasno uspevalo,
do njih si tako pozoren in ljubeč,
kot s tabo nisem sam nikoli bil,
čeprav sem zelo dobro zaslužil
in nisem imel podobnih problemov.«
»Da, ata, z mano si bil silno strog, vendar mislim le zato,
ker nisi znal izraziti svojih čustev.« »Seveda, a tudi,
ker nisem imel potrpljenja, ti pa
ga imaš na pretek!« »Ata, a kako naj pridem
do denarja, ko pa ga prav ne znam kaj več
zaslužiti, mislim da imam do njega
prav idiosinkrazijo ...« »Zaupaj v Gospoda,
bo že On poskrbel, ti pa nadaljuj tako.«

• • •

»Kar naprej se borimo in niti ne vemo zakaj...
mar ni še konec, konec našega potrpljenja?«
»Pomiri se zdaj, pojdiva rajši na sprehod,
pojdiva nabirat gobe.«
»Ata, kje neki si ti? si živ?«
»Claudio, tu sva in klepetava.«
»Da, tukaj sva, na tem zidku ...
Kako lep je oleander, kako rdeči so njegovi cvetovi,
temno rdeči na poseben način,
tvoj grob je kot vrt,
ki postaja vedno lepši ...«

• • •

Zdaj sva tu, ne da bi kaj delala,
 sprehajava se, kot sem se danes sprehajal v vodi
 z Antoniom, on v svojem plavalnem obroču, negiben
 in pozoren do vsake stvari, jaz pa sem plaval in ga
 porival,
 šla sva med čeri, da si ogledava nekaj čolnov.
 Tako se sprehajam s tabo molče.
 Vi pa boste vprašali: kje? Ne vem kje, ni niti zemlja niti
 nebo,
 so brezoblični kraji, gotovo pa je, da se sprehajava
 in tudi, da ne govoriva.

• • •

Danes sem vzela malega Antonia s sabo na sprehod
 po vodi, on je ždel nepremično v svojem gumijastem
 obroču
 in je gledal vsako stvar pazljivo in molčal:
 skale, čolne, valove, ribe, alge,
 hodila sva, ne da bi govorila, ne da bi mislila
 - jaz sem ga včasih poljubil na tilnik in na ramena -
 on pa je kar naprej strmel.
 Želel bi si, da bi me tako nosil ti,
 in skupaj greva, jaz v svojem malem obroču
 in ti me porivaš kot rahla sapica, kot nevidna moč,
 tako plavava skupaj na površini.

• • •

Speče ovce v senci,
 nekatere na soncu,
 druge mulijo travo.
 Od daleč, se zdi, kot da mirno stojijo,
 vendar se počasi premikajo.
 Mačka v vrtu se je potuhnila pod grm
 in leži na zelenih plastičnih mrežah.
 Je že v letih, pripravlja se na odhod,
 zdi se spokojna, obtežena
 z leti, odtuji se svetu in
 pušča, da gredo stvari svojo pot,
 da se tiho odpravijo stran.

• • •

Danes smo šli na pokopališče
 jaz Anna Giovanni Domitilla in mali Antonio.
 Zadržal sem se malo časa na tvojem grobu, ata,
 ker je Antonio tekal in sem ga moral loviti,
 medtem ko se je Anna, ki te ni nikoli poznala,
 zaustavila ob tvojem nagrobniku in molila.
 Ko sem ga lovil - za hipec si ga videl -
 sem pomislil in se tudi spraševal, kaj neki misli o
 grobovih Antonio, in na vsem lepem se je približal
 nekemu nagrobniku in mi kazal na njem fotografiji
 neke gospe in gospoda, ko da bi mi rad nekaj povedal,
 jaz sem prebral njuna imena in on jo je spet popihal,
 za trenutek ob pogledu nanj sem videl tebe,
 ki si kot otrok tekal med grobovi.

O avtorju

Italijanski pesnik Claudio Damiani se je rodil v San Giovanni Rotondo (Apulija) leta 1957, že od otroštva pa živi v Rimu, kjer poučuje italijanščino in zgodovino na neki ondodni višji šoli. Izdal je pet pesniških zbirk, in sicer: *Fraterno*, 1987; *La mia casa* (Moj dom), 1994 - zanjo je prejel nagrado Dario Bellezza; *La miniera* (Rudnik), 1997 - nagrada Metauro, nagrada Carnet, to drugo kot najlepšo knjigo leta; *Eroi* (Junaki), 2000, - nagrada Eugenio Montale, nagrada Frascati, nagrada Sibilla Aleramo - in *Attorno al fuoco* (Ob ognju), 2006. Njegove pesmi so bile objavljene v različnih italijanskih in tujih antologijah. Uredil je štiri knjige: *Almanacco di Primavera. Arte e poesia*. (Pomladanski zbornik. Umetnost in poezija), 1992; *Orazio, Arte poetica, con interventi di autori contemporanei* (Horatius, Ars poetica, s prispevki sodobnih avtorjev), 1995 in *Le più belle poesie di Trilussa* (Najlepše Trilussove pesmi), 2000. Eden od ustanoviteljev rimske literarne revije *Braci* (Žerjavica), ki je izhajala štiri leta (1980-84). Na internetu je dosegljiv pod šifro: www.claudiodamiani.it

Iz italijanščine prevedla in napisala notico o avtorju
 Jolka Milič